

SLADKÉ STOLETÍ

Helena Třeštková, 58 min., 1998

Hlavní postavou dokumentu Heleny Třeštkové je Alka Palkosková, narozená v roce 1908. Ve svých devatenácti letech se stala novinářkou se specializací na svět módy a zároveň emancipovanou ženou pevných zásad. V jejích vzpomínkách a archivních záběrech ožívá šťastný věk první republiky i následné strádání během německé okupace. Zásadní zlom v jejím životě nastal v únoru 1948, kdy byla jako profesorka na Vysoké škole sociální a politické zatčena a za účast na demonstraci proti nastupujícímu komunistickému režimu odsouzena.

Spolu s dalšími šesti ženami se Alka Palkosková vydává do nitra pankrácké věznice, kde společně vzpomínají na kruté podmínky komunistických žalářů – neustálé ponižování, bití pendrekem přes chodidla, zoufalé hygienické podmínky a minimální stravu. „Vězení pro mě bylo vysokou školou života, naučilo mě poznávat lidi a uvědomit si, kde se skrývá jeho pravý smysl,“ svěřuje se jedna z vězeňkyň odsouzená k dlouholetému trestu. Čas ve vězení trávili odsouzení vzájemným předáváním vědomostí a v nebývalé soudržnosti. V roce 1960 byla většina z nich v rámci amnestie propuštěna, ve věznicích však nadále zůstal velký počet lidí. Návrat politického vězně do stejného režimu, který ho odsoudil, však nebyl jednoduchý, vyplývá ze vzpomínek paní Palkoskové, která s údivem zjišťovala, jak zásadně se společnost a její známi za ta léta změnili.

Dříve hrdé dámy, dnes důstojné stařenky, které se rozhodly bojovat za pravdu a spravedlnost, zkušenost vězení natolik zatvrdila, že dnes nedokážou plakat ani při vzpomínce na chvíli, kdy jim do vězení přinesli oznámení o úmrtí manžela, a nedovolili jim zúčastnit se jeho pohřbu. Alka Palkosková je stejně jako ostatní postavy dokumentu přesvědčena, že léta ve vězení rozhodně nebyla promarněným časem, a zároveň je šťastná, že se dočkala návratu k demokracii.

„Oběti intenzivního boje ‚za lepší příští‘ pomalu odcházejí a já vidím jako prvořadý úkol dokumentaristy dneška jejich svědectví zachytit, dokud je čas,“ shrnuje své motivy k natočení snímku režisérka Helena Třeštková.